

بررسی روش‌های نوین ایمن‌سازی تردد پیاده در تقاطع‌های همسطح راه و راه‌آهن

سید جعفر حجازی^۱، محمد گلی^۲، هومن آلنوری فروشانی^۳

۱- استادیار دانشگاه شهید چمران اهواز

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد راه و ترابری دانشگاه شهید چمران اهواز

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد راه و ترابری دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره) قزوین

H.Alenoori@Gmail.com

خلاصه

از آنجا که الگوی گذرگاه‌های عابرپیاده در تقاطع‌های همسطح راه و راه‌آهن، با الگوی گذرگاه‌های شهری کاملاً متفاوت بوده و همواره حق تقدم با حرکت قطار است، درنتیجه توقف قطار برای تردد عابرین پیاده اقدامی دشوار و غیرممکن می‌نماید و همچنین تعییه گذرگاه عابرپیاده در این تقاطع‌ها نیز دشواری‌هایی را به همراه خواهد داشت. با بررسی آمارهای منتشره از سوی راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران می‌توان دریافت که تصادفات عابرین پیاده (اعم از تصادفات واقع در تقاطع‌ها، استگاه‌ها و طول مسیر) دارای بیشترین سهم از تلفات فوتی، جرحی و خسارتی سوانح ریلی است؛ بنابراین، نویسنده‌گان در این مقاله سعی نموده‌اند تا با بررسی آمار تصادفات و تبیین اهمیت بررسی موضوع عابرپیاده، اقدام به معرفی تجهیزات مرسوم (تابلوهای اطلاع‌رسانی، چراغ‌های چشمک‌زن، دروازه‌های خودکار) و معرفی سیستم‌های هوشمند ایمن‌سازی تردد عابرپیاده در تقاطع‌های همسطح نمایند. بررسی‌ها نشان می‌دهد این نوع سیستم‌ها به علت کاهش سرعت قطار، اطلاع‌رسانی از وجود موانع در سطح ریل، اعلام خطر و هشدار و اطلاع‌رسانی پیرامون زمان دقیق ورود قطار به استگاه، می‌توانند نقش مهمی در کاهش شدت تصادفات عابرپیاده و قطار ایفا نمایند.

کلمات کلیدی: تقاطع همسطح راه و راه‌آهن، قطار، عابرپیاده، آرام‌سازی، سیستم‌های هوشمند.

۱. مقدمه

بخش قابل توجهی از تقاطع‌های راه با راه‌آهن به ویژه در نواحی حومه و درون شهری به صورت همسطح می‌باشد^[۱] و این نوع از تقاطع‌های همسطح معمولاً ناقاطی حادثه‌آفرین و پرخطر برای وسایل نقلیه و عابرین پیاده است. از آنجا که وسایل نقلیه با توقف در تقاطع‌ها آشناشی داشته و در واقع تنها تفاوت این نوع تقاطع‌ها نوع اطلاع‌رسانی برای توقف می‌باشد، در نتیجه به نظر می‌رسد که وسایل نقلیه برای انطباق با چنین گذرگاه‌هایی باید با مشکلات چندانی مواجه گرددند اما با توجه به آن که گذرگاه‌های عابرین پیاده در تقاطع‌های همسطح راه‌وراه‌آهن تفاوت عمده‌ای با گذرگاه‌های معابر شهری دارد تعییه این نوع گذرگاه‌ها همواره باعث ایجاد مشکلات و خطرات بسیاری برای عابرین خواهد گردید؛ زیرا در این تقاطع‌ها همواره حق تقدم با تردد قطار بوده و متوقف نمودن قطار در صورت ورود عابرپیاده به تقاطع، اقدامی مشکل و غیرممکن می‌نماید. تفاوت نسبتاً ساده دیگر بین وسایل نقلیه و عابرین پیاده نیز در آن است که حتی اگر تسهیلات ایمن‌سازی کافی هم موجود باشد عابرین پیاده به راحتی می‌تواند وارد تقاطع شوند.^[۲] از این‌رو در این نوع تقاطع‌ها و گذرگاه‌ها سعی می‌گردد تا با استفاده از روش‌های آرام‌سازی اقدام به متوقف نمودن جریان عابرپیاده و اطلاع‌رسانی به آنان پیش از ورود قطار به تقاطع شود. در این مقاله نویسنده‌گان سعی نموده‌اند تا پس از بررسی اهمیت مطالعه در خصوص ایمنی عابرین پیاده در تقاطع‌های همسطح راه و راه‌آهن، اقدام به معرفی راهکارهای نوین آرام‌سازی نمایند که پیش از این در ایران به کار برده نشده است.

۲. بیان مسئله

با بررسی آمارهای تصادفات منتشره در بولتن‌های آماری سالیانه راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران می‌توان دریافت که تصادفات عابرین پیاده از لحاظ تعداد تصادفات پس از خروج از خط دارای بیشترین سهم از تعداد تصادفات است که در سالهای اخیر روند رو به کاهشی را در پیش گرفته است ولی تعداد تصادفات قطار و وسایل نقلیه که در این آمار در رتبه سوم تعداد تصادفات قرار دارد با توجه به افزایش سرانه مالکیت خودروهای شخصی، در سالیان